

7. Blended Learning: Personalizing Education for Students / [Електронний ресурс]. <https://www.coursera.org/learn/blended-learning>
8. Kirk St. Amant. A Prototype Theory Approach to International Website Analysis and Design. Texas Tech University. Technical communication quarterly, 14 (1), 73–91.
9. Microsoft Office 365. Версія для дому та навчання. [Електронний ресурс] http://www.microsoftstore.com/store/msmea/uk_UA/cat/Office
10. Moodle – Open source learning platform / Moodle.org. [Електронний ресурс]. <http://moodle.org>
11. Nick Summers. Google unveils Drive for Education with free, unlimited storage and Classroom integration (September, 30. 2014) [Електронний ресурс]. <https://ru.wikipedia.org/wiki/Google>
12. Software as a Service (SaaS) [Електронний ресурс]. <http://searchcloudcomputing.techtarget.com/definition/Software-as-a-Service>
13. Walter S. Mossberg. Google Stores, Syncs, Edits in the Cloud.. April 25, 2012. The Wall Street Journal. [Електронний ресурс]. <http://www.wsj.com/articles/SB10001424052702303459004577362111867730108>

The article is devoted to the teaching and technological bases of distance learning. It is stressed on the possibilities and benefits of the use of modern internet technologies in distance education. Highlighted are web technologies Moodle and Microsoft Office 365.

Key words: distance learning, content, multimedia resources, online, cloud technology.

УДК 372.881
ББК Х40

Олеся Худзей

ЗДІБНОСТІ ДО ІНОЗЕМНИХ МОВ (FOREIGN LANGUAGE APTITUDE): СУТЬ, ХАРАКТЕРИСТИКА

У статті проаналізовано сутність понять “обдарованість”, “здібності”, “іншомовні здібності” тощо. Встановлено, що успішне вивчення іноземних мов детермінують принаймні чотири спеціальні когнітивні здібності (здібність до фонетичного кодування, здібність сприймати граматичні відношення в іноземній мові і розуміти роль граматики у перекладі висловлювань та речень, механічна асоціативна пам’ять, індуктивна здібність). Подано характеристики обдарованих, зокрема й до вивчення іноземних мов, дітей.

Ключові слова: іншомовні здібності, здібності, обдарованість, обдаровані діти.

Постановка проблеми в загальному вигляді. Одним із важливих завдань держави на сучасному етапі розвитку українського суспільства є пошук талантів, інтелектуальний, фізичний, духовний розвиток обдарованої молоді – інтелектуального потенціалу, що визначатиме шляхи подальшого розвитку держави на рівні науки, техніки, мистецтва.

Поняття обдарованості – широке і багатоаспектне. Існує багато теорій обдарованості, проте жодна з них не є загально визнаною. В їх основі – різне розуміння джерел обдарованості, рушійних сил її розвитку, культурно-історичних та соціальних умов її проявів тощо.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема здібностей і обдарованості особистості знайшла належне опрацювання у вітчизняній та зарубіжній психолого-педагогічній науці. Досліджувалися зокрема такі її аспекти, як проблема індивідуальних особливостей особистості (Б. Ананьєв, Л. Виготський, С. Рубінштейн, Б. Теплов тощо), обґрунтування підходів до визначення поняття, структури та видів обдарованості (Дж. Гілфорд, С. Гончаренко, Ю. Гільбух, Н. Лейтес, О. Матюшкін та ін.), інтелектуальний розвиток та формування творчого

потенціалу особистості (Н. Кічук, В. Моляко, С. Сисоєва та ін.), вікові особливості розвитку обдарованості (В. Давидов, Б. Ельконін, Н. Лейтес та ін.).

Мета статті полягає у з'ясуванні сутності поняття “здібності до іноземних мов”.

Виклад основного матеріалу. Зупинимося детальніше на трактуванні самого поняття “обдарованість”. Визначень цього терміна є безліч. Їх намагалися формулювати і психологи, і педагоги, і філософи тощо. Представники кожної з цих наук робили спроби виділити ті характерні ознаки обдарованості, які є важливими саме для їх галузі наук.

“Великий тлумачний словник сучасної української мови” пов’язує термін “обдарованість” зі словом “обдарований”, що, своєю чергою, означає “який має великі природні здібності; здібний, талановитий” [3, с. 800]. Подібне визначення – “наявність великих природних здібностей” [9, с. 288] вміщує і “Тлумачний словник української мови” за авторством А. Івченка.

Натомість спеціалізовані словники подають більш розгорнуте визначення цього поняття, пов’язуючи його або з рівнем розвитку здібностей, або з успішністю здійснюваної діяльності. Зокрема, В. Войтко наводить таке визначення: обдарованість – високий рівень задатків, схильностей. Вона є результатом і свідченням високого рівня інтелектуального розвитку індивіда [4, с. 107]. Водночас у психології побутує трактування обдарованості як рівня розвитку здібностей, який визначає діапазон діяльностей, в яких людина може досягнути великих успіхів [13].

У педагогічній енциклопедії розмежовуються поняття “обдарованість інтелектуальна” та “обдарованість загальна”. У першому випадку це такий стан індивідуальних психологічних ресурсів, який забезпечує можливість творчої інтелектуальної діяльності, тобто діяльності, пов’язаної зі створенням суб’єктивно і об’єктивно нових ідей, використанням нестандартних підходів до розробки проблем, чутливістю до ключових, найбільш перспективних ліній пошуку розв’язків у тій чи іншій предметній галузі, відкритістю до будь-яких інновацій тощо. Загальна ж обдарованість – це високий рівень розвитку загальних здібностей, що визначає порівняно широкий діапазон, у яких людина може досягнути великих успіхів. Загальна обдарованість є основою розвитку спеціальних здібностей, але сама – фактор, незалежний від них [15, с. 395–396].

“Український педагогічний словник” подає таке визначення: “обдарованість – індивідуальна потенційна своєрідність задатків людини, завдяки яким вона може досягти значних успіхів у певній галузі діяльності. Необхідні для розвитку обдарованості природні задатки самі по собі не визначають її. Обдарованість розвивається в процесі засвоєння індивідом духовних та інших надбань людства, його творчої діяльності” [7, с. 236–237].

Виходячи з чинників, що сприяють розвитку обдарованості, А. Лосєва вказує, що обдарованість – це складне психофізіологічне явище, яке визначається взаємодією таких чинників, як домінуюча роль пізнавальної мотивації, інтелектуальний розвиток, творча активність, розвиток спеціальних здібностей, особистісні прояви. Особливості прояву обдарованості визначаються розвитком творчих можливостей дитини і залежать від умов соціального оточення [12, с. 45].

Відштовхуючись від наведених вище визначень, можемо ствердити, що обдарованість до вивчення іноземних мов – це індивідуальна потенційна своєрідність задатків людини, завдяки яким вона може досягти значних успіхів у опануванні ними. Вона визначається взаємодією провідної ролі пізнавальної

мотивації, інтелектуальним розвитком, творчою активністю, розвитком іншомовних здібностей, особистісними проявами.

Поняття обдарованості тісно пов'язане з поняттям здібностей, яке розглядається як індивідуально-психологічні особливості, що відрізняють одну людину від іншої; це саме ті особливості, які мають стосунок до успішності виконання будь-якої діяльності чи багатьох діяльностей. При цьому необхідно пам'ятати, що поняття "здібність" не зводиться до тих знань, навичок чи умінь, які вже вироблені у даної людини. Отже, здібності – це такі індивідуальні особливості, які не зводяться до наявних навичок, умінь чи знань, але які можуть пояснювати легкість і швидкість їх набуття [21, с. 281–282]. Визначальними у розвитку здібностей є умови життя і взаємодія з навколишнім середовищем. Здібності розвиваються у процесі засвоєння людиною суспільного досвіду, виховання, навчання, у процесі трудової діяльності [7, с. 135].

Здібності не є вродженими. Такими можуть бути лише анатоמו-фізіологічні та функціональні особливості людини, які створюють задатки, тобто певні передумови для розвитку здібностей. Зокрема, С. Рубінштейн писав, що в основі здібностей є спадково закріплені передумови для їх розвитку у вигляді задатків. "Розвиваючись на основі задатків, здібності все ж є функцією не задатків самих по собі, а розвитку, в який задатки входять як вихідний момент, як передумова" [18, с. 533]. При цьому задатки стають реальними здібностями, реалізуються та перетворюються на дійсність тільки через діяльність [1, с. 124].

Розрізняють загальні та спеціальні здібності. Загальні, чи загальні розумові, інтелектуальні здібності проявляються у багатьох видах та галузях діяльності, у т.ч. і в навчанні. Спеціальні здібності проявляються в окремих видах діяльності, наприклад, у різних видах мистецтва, вивченні мов, математичні, технічні тощо [17, с. 238].

Зупинимося детальніше на трактуванні сутності поняття "здібності до іноземних мов". Психологи вважають, що в основі здібностей до іноземних мов лежать когнітивні здібності. Відтак виділяють принаймні чотири спеціальні когнітивні здібності, які детермінують успішне вивчення іноземних мов. Здібність до фонетичного кодування є різновидом мнемонічної здібності, завдяки якій людина сприймає звуки іноземної мови і звукові форми слів та виразів, "кодує" їх у довготривалій пам'яті, а надалі відшуковує й відтворює їх. Граматична чутливість чи здібність сприймати граматичні відношення в іноземній мові і розуміти роль граматики у перекладі висловлювань та речень. Механічна асоціативна пам'ять необхідна для засвоєння великої кількості довільних зв'язків між словами та їх значеннями, які належить засвоїти. Індуктивна здібність – це здатність бачити і формулювати правила, які керують формуванням патернів стимулів [20].

Російський вчений Б. Беляєв виділяє іншомовно-мовленнєві здібності, які поділяє на мовні та мовленнєві, а в їх межах виокремлює: а) фонетичні (дають змогу ефективно оволодіти фонетикою іноземної мови); б) лексичні (забезпечують успішне опанування іншомовної лексики); в) граматичні (відповідають граматичним особливостям іноземної мови); г) стилістичні (сприяють здатності узагальнювати лексичні і граматичні особливості певного стилю, а також розпізнавати та відтворювати різноманітні стилі в усному й писемному мовленні. Центральними іншомовними здібностями вчений вважає мислення іноземною мовою і почуття мови [2, с. 192].

Натомість колектив науковців під керівництвом Є. Голубевої стверджує два види здібностей до іноземних мов: комунікативні (індивідуально-психологічні та психофізіологічні особливості особистості, які забезпечують її успішну взаємодію з іншими людьми та ефективно розв'язання комунікативних завдань), а також

лінгвістичні (індивідуальні психофізичні особливості, які є умовою успішного оволодіння мовою) [19, с. 108].

Зі свого боку, М. Каспарова поняттям “іншомовні здібності” позначає сукупність індивідуально-психологічних якостей інтелекту, що визначають легкість засвоєння навчального матеріалу та його використання у мовленнєвій діяльності іноземною мовою. Вчена виділяє низку компонентів іншомовних здібностей, до яких належать вербальна пам’ять, вербальне мислення, слухове сприйняття (інтелектуальний бік іншомовних здібностей, ядром яких виступають мислення, слухове сприйняття, пам’ять) [10, с. 26].

Поділяючи точку зору О. Леонтьєва, Н. Гальскова стверджує, що поняття “іншомовні здібності” втілює: 1) комплекс особливостей типу вищої нервової діяльності й інші індивідуальні особливості, що визначають психологічні процеси (загальний тип нервової системи, темперамент, характер); 2) індивідуальні відмінності у протіканні процесів пам’яті, уваги, сприймання, мислення, уяви тощо; 3) відмінності в особистісних особливостях, пов’язаних з процесом спілкування (толерантність, розкутість тощо).

Основними компонентами іншомовних здібностей, які можуть бути розвинуті у дітей у процесі вивчення іноземних мов, учена називає пам’ять, увагу і мислення. Саме рівень їхнього розвитку визначає успішність формування навичок та умінь іноземного спілкування, легкість і швидкість їх набуття [6, с. 63]

У контексті сказаного важливо пам’ятати, що нема людей без будь-яких здібностей, але є люди зі слабо вираженими здібностями. Вони при їх якісній (порівняльній!) характеристиці називаються нездібними, тобто не володіють можливістю досягнути високого результату у будь-якій діяльності [8, с. 127]. Скажімо, малоздібний до вивчення іноземних мов учень – це дитина, в якій слабо розвинені пам’ять, мислення і увага [6, с. 63].

Загалом, Н. Гальскова з рівнем розвитку іншомовних здібностей співвідносить поняття “сильний”, “середній” та “слабкий” учень, які є відносними і залежать від певного еталону. “Сильний”, на її думку, – це учень, який володіє раціональними прийомами навчальної діяльності, має значний обсяг вербальної пам’яті, добре розвинені аналітико-синтетичні операції мислення і високий рівень уваги. “Середнім” може виявитися учень, який не володіє значним показником вербальної пам’яті, а також здатністю до вірогіднісного прогнозування, не має сильної внутрішньої мотивації та волі. Проте часто буває, що такі учні мають іншомовні здібності, але недостатньо володіють прийомами навчальної діяльності. “Слабким” є учень, у якого погано розвинені навички навчальної діяльності, слухова пам’ять, аналітико-синтетичні операції мислення, увага характеризується низьким рівнем стійкості і концентрації [6, с. 64].

Контингент учнів спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземних мов складають учні з різним рівнем розвитку іншомовних здібностей, про що свідчить їхня різна успішність у вивченні іноземних мов у межах кожного з класів. Хоча, безперечно, конкурсний відбір школярів до такого типу навчальних закладів дає змогу забезпечити більшу вірогідність вступу до них обдарованих дітей, здатних швидко й ефективно вивчати іноземні мови.

Серед низки трактувань поняття “обдаровані діти” є більш чи менш широкі визначення. Зокрема доволі вузьким є таке: це діти, які виявляють ту чи іншу спеціальну чи загальну обдарованість [13; 15]. Більш детальним вважаємо таке трактування: “обдаровані діти – діти, у яких в ранньому віці виявляються здібності і здатність

до виконання певних видів діяльності” [4, с. 106] (зокрема, до вивчення іноземних мов). Або ж “обдарована дитина – це дитина, яка виділяється яскравими, очевидними, іноді видатними досягненнями (чи має передумови для таких досягнень) у тому чи іншому виді діяльності [8, с. 130] (у нашому випадку, у вивченні іноземних мов). Дж. Рензулі запропонував “модель” обдарованої дитини. Вона повинна одночасно мати інтелект вищого за середній рівня, сильну захопленість завданням і високий творчий потенціал. Наявність лише одного з цих компонентів не робить дитину обдарованою [22]. Проте, як писав Н. Лейтес, оскільки мова йде про дітей, ці характеристики мають значення чогось попереднього: здібності, які проявилися, можуть не отримати очікуваного розвитку, залишитися нереалізованими [11, с. 106].

Умовно виділяють три категорії обдарованих дітей:

1) діти з надзвичайно високим загальним рівнем розумового розвитку при інших рівних умовах (такі діти частіше зустрічаються у дошкільному та молодшому шкільному віці);

2) діти з ознаками спеціальної розумової обдарованості (зокрема, до вивчення іноземних мов) у певній галузі науки (таких учнів найлегше виявити у підлітковому віці);

3) учні, що не досягають з певних причин успіхів у навчанні, але володіють яскравою пізнавальною активністю, оригінальністю мислення, великими розумовими резервами (можливості таких дітей часто розкриваються у старшому шкільному віці) [14, с. 3].

Відтак ознаки незвичайних здібностей у дитини невіддільні від віку: вони зумовлені темпом дозрівання та віковими змінами.

Серед менш здібних однолітків обдарована дитина виділяється такими ознаками: допитливістю, жагою до знань; інтелектуальною активністю, прагненням до пізнання, дослідження навколишнього світу; надчутливістю до проблем, здатністю їх бачити там, де інші не бачать; пізнавальною самостійністю, постійним зануренням у проблему; наданням переваги дивергентним, нетиповим, неформальним завданням з множиною варіантів відповідей; гнучкістю і продуктивністю мислення; легкістю побудови асоціацій, метафоричністю мислення; умінням прогнозувати події; високою концентрацією уваги; відмінною пам'яттю; великим обсягом знань; здатністю систематизувати досвід; критичністю мислення; стійкістю, широтою й усвідомленістю інтересів; перфекціонізмом; соціальною автономією; пізнавальним егоцентризмом; терпимістю до чужих вад; змагальністю; у молодшому віці – прагненням до лідерства; умінням бути у потрібний час у потрібному місці; почуттям гумору [5, с. 13–14].

Відчутною ознакою обдарованої дитини є випереджальний розвиток інтелекту щодо її віку. Для обдарованої дитини характерні висока активність розуму, підвищена схильність до розумової діяльності, інтерес до певного виду діяльності, елементи оригінальності в ній, потяг до творчості. Проте вони не позбавлені й негативних рис характеру, серед яких надмірна зосередженість на улюбленій справі і своїх здібностях, байдужість до інших людей і духовних цінностей, слабка комунікабельність [7, с. 235].

На основі узагальнених характеристик інтелектуально обдарованих дітей І. Перішко наводить характеристику дітей, обдарованих до вивчення іноземних мов. Зокрема, науковець зазначає, що “при вивченні іноземної мови обдаровані діти швидко схоплюють зміст прослуханого матеріалу; як правило, з першого разу розуміють основний зміст автентичного тексту, навіть якщо він прочитаний носієм

мови у швидкому темпі. Під час прослуховування тексту обдаровані школярі максимально загострюють увагу на звучанні мови співрозмовника, намагаючись не відволікатися на сторонні подразники. Лінгвістично обдаровані учні оформлюють думку іншомовними засобами, припускаючись при цьому малої кількості помилок. Вони сміливі на вигадку, введення елементів власного мовлення за аналогією з відомим. У процесі читання вони з підвищеною мотивацією до навчання прочитують текст, намагаючись зрозуміти зміст без допомоги словника... лінгвістично обдаровані діти, на відміну від звичайних учнів, люблять писати іноземною мовою, можуть захопитися вивченням другої іноземної мови. У таких дітей відбувається позитивна інтерференція з боку рідної мови, оскільки вони багато читають і добре пишуть рідною мовою” [16, с. 159].

Висновки. Отже, іншомовні здібності – це сукупність індивідуально-психологічних якостей інтелекту, що визначають легкість засвоєння навчального матеріалу та його використання у мовленнєвій діяльності іноземною мовою. Компонентами іншомовних здібностей є вербальна пам’ять, вербальне мислення, слухове сприйняття тощо. Розвиток іншомовних здібностей забезпечує особистості легке засвоєння та використання іноземної мови у різних комунікативних ситуаціях.

1. Ананьев Б. Г. Формирование одаренности / Б. Г. Ананьев // Склонности и способности. – Л.: Изд-во ЛГУ, 1962. – С. 15–36.
2. Беляев Б. В. Очерки по психологии обучения иностранным языкам : [пособие для преподавателей и студентов] / Б. В. Беляев. – М.: Просвещение, 1965. – 227 с.
3. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / [уклад. і голов. ред. В.Т. Бусол]. – К.; Ірпінь: ВТФ “Перун”, 2005. – 1728 с.
4. Войтко В. Психологічний словник / В. Войтко. – К.: Вища школа, 1982. – 216 с.
5. Волощук І. С. Обдарованість: сутність і типологія / І. С. Волощук // Навчання і виховання обдарованої дитини: теорія та практика [збірник наукових праць]. – Випуск 2. – К.: Інститут обдарованої дитини АПН України, 2009. – С. 9–25.
6. Гальскова Н. Д. Теория и практика обучения иностранным языкам. Начальная школа : [методическое пособие] / Н. Д. Гальскова, З. Н. Никитенко. – М.: Айрис-пресс, 2004. – 240 с.
7. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник / С. У. Гончаренко. – К.: Либідь, 1997. – 376 с.
8. Ильин П. Е. Психология творчества, креативности, одаренности / П. Е. Ильин. – СПб: Питер, 2009. – 435 с.
9. Івченко А. Тлумачний словник української мови / А. Івченко. – Харків: “Фоліо”, 2002. – 541 с.
10. Каспарова М. Г. О некоторых компонентах иноязычных способностей и их развития у школьников / М. Г. Каспарова // Иностранные языки в школе. – 1986. – № 5. – С. 25–29.
11. Лейтес Н. С. Ранние проявления одаренности / Н. С. Лейтес // Вопросы психологии. – 1988. – № 4. – С. 98–107.
12. Лосева А. А. Психологическая диагностика одаренности / А. А. Лосева. – М.: Академический проект; Трикста, 2004. – 176 с.
13. Мещеряков Б. Г. Большой психологический словарь / Б. Г. Мещеряков, В. П. Зинченко. – М.: Прайм-Еврознак, 2003. – 672 с.
14. Одаренность: диагностика и технологии / В. Васильев, А. Доровской и др. – Воронеж: ВОИПКРО, 2003. – 127 с.
15. Педагогика: Большая современная энциклопедия / [сост. Е. С. Рапацевич]. – Мн.: “Современное слово”, 2005. – 720 с.
16. Перішко І. Характерні особливості школярів, обдарованих до вивчення іноземних мов / І. Перішко // Навчання, виховання обдарованої особистості: теорія та практика: [зб. наук. праць]. – К., 2008. – Вип. 1. – С. 150 – 163.
17. Рабочая книга школьного психолога / [И. В. Дубровина, М. К. Акимова, Е. М. Борисова и др. ; под ред. И. В. Дубровиной]. – М.: Просвещение, 1991. – 303 с.
18. Рубинштейн С. Л. Основы общей психологии / С. Л. Рубинштейн. – М.: Изд-во Наркомпрос РСФСР, 1940. – 595 с.

19. Способности и склонности: Комплексные исследования / [под. ред. Э.А. Голубевой]. – М.: Педагогика, 1989. – 200 с.
20. Способности к иностранным языкам [Электронный ресурс] // Академик. – Режим доступа: dic.academic.ru
21. Теплов Б. М. Способности и одаренность / Б. М. Теплов // Хрестоматия по психологии / [сост. В. Мироненко ; под ред. А. Петровского]. – М.: Просвещение, 1987. – С. 281–286.
22. Renzulli J.S. The tree-ring conception of giftedness: A developmental model for creative productivity / Renzulli J.S. // R.I. Sternberg, J.E. Davidson (eds.). Conceptions of giftedness. – Cambridge: Cambridge University Press, 1986. – P. 53 – 92.

In the article analysed essence of concepts “gift”, “capabilities”, “foreign capabilities” et al. It is set that the successful study of foreign languages is determined at least by four special когнитивные abilities (capacity for phonetic encryption, ability to perceive grammatical relations in a foreign language and understand the role of grammar in translation of expressions and suggestions, mechanical annex storage, inductive ability). Given of description of gifted, including to the study of foreign languages, children.

Key words: foreign capabilities, capabilities, gift, gifted children.

УДК 373.21.2:004
ББК 74.102.53.

Оксана Чекан

ІНТЕГРУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПЕДАГОГІЧНИЙ ПРОЦЕС ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

У статті обґрунтовано роль і місце інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-виховному процесі сучасного дошкільного закладу. Проаналізовано способи інтеграції інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-виховний процес дошкільного закладу. Проведено аналіз психолого-педагогічної літератури стосовно інформаційно-комунікаційних технологій в освіті. Вивчено теоретичні засади інформаційно-комунікаційних технологій та їх інтеграцію у навчально-виховний процес ДНЗ. Визначено основну мету та завдання до проблеми. Визначено умови застосування інформаційно-комунікаційних технологій в дошкільному закладі. Проаналізовано дидактичні можливості мультимедійних засобів. Обґрунтовано комп'ютерні ігри як чинник розвитку дитини.

Ключові слова: інформаційні технології, інформаційно-комунікаційні технології, інформаційне суспільство, комп'ютерні ігри, мультимедійні засоби.

Постановка проблеми. Ефективним засобом удосконалення сучасної системи освіти є її комплексна інформатизація та комп'ютеризація, починаючи з дошкільних навчальних закладів. Модернізувати зміст дошкільної освіти – означає вдосконалити його, змінивши відповідно до вимог часу, не зачіпаючи основ, сталих і таких, що виправдали себе, положень, збагативши їх новими, прогресивними ідеями. Необхідність комп'ютеризації навчально-виховного процесу дошкільних навчальних закладів підкреслено у законодавчих актах та нормативних документах про освіту, зокрема у Законі України “Про дошкільну освіту” та Базовому компоненті дошкільної освіти в Україні. У Державній цільовій соціальній програмі розвитку дошкільної освіти на період до 2017 року зазначено, що одним із способів підвищення якості дошкільної освіти є комп'ютеризація дошкільних навчальних закладів, підключення до Інтернету, впровадження в педагогічний процес сучасних освітніх технологій. У Базовій програмі розвитку дитини дошкільного віку “Я у Світі” містяться матеріали й рекомендації щодо конструювання навчально-виховного процесу за сучасними